

**Stanowisko Związku Miast Polskich
w sprawie projektu rozporządzenia regulującego sposób przekazywania, przechowania
udostępniania dokumentów z wyborów**

Związek Miast Polskich negatywnie opiniuje projekt rozporządzenia w sprawie sposobu przekazywania, przechowania udostępniania dokumentów z wyborów.

W naszej opinii projekt ten jest niezgodny z art. 79 § 2 Kodeksu wyborczego, który brzmi: „Po dokonaniu czynności, o których mowa w art. 78, przewodniczący obwodowej komisji wyborczej ds. ustalenia wyników głosowania w obwodzie niezwłocznie, w sposób ustalony przez Państwową Komisję Wyborczą, przekazuje w depozyt odpowiednio urzędnikowi wyborczemu, konsulowi albo kapitanowi statku dokumenty z głosowania, opakowania zbiorcze zawierające karty do głosowania, o których mowa w § 1, oraz pieczęć komisji. Należyte przechowanie dokumentów z głosowania, opakowań zbiorczych zawierających karty do głosowania, o których mowa w § 1, oraz pieczęć komisji, gwarantujące właściwe ich zabezpieczenie, zapewnia odpowiednio urzędnik wyborczy, konsul, kapitan statku w sposób ustalony przez Państwową Komisję Wyborczą”.

Zgodnie zaś z projektowanym § 4 ust. 1 Rozporządzenia: „Wójt, konsul lub kapitan polskiego statku morskiego, zwani dalej „depozytariuszami, starosta, marszałek województwa oraz dyrektor delegatury Krajowego Biura Wyborczego i SzeF Krajowego Biura Wyborczego przy przekazywaniu i przechowywaniu dokumentów z wyborów stosują spis zdawczo-odbiorczy zawierający:(...)”.

W konsekwencji można odnaleźć sformułowanie, że to „Depozytariusz przyjmuje oraz przechowuje dokumenty z głosowania z obwodowych komisji wyborczych w sposób zapewniający ochronę tych dokumentów przed uszkodzeniem, zniszczeniem lub utratą oraz zapewniający ochronę danych osobowych znajdujących się w tych dokumentach przed nieuprawnionym ujawnieniem ” (§ 6 ust. 1 Rozporządzenia). Jeszcze mocniej podkreśla to § 10 ust. 1 Rozporządzenia, który definitywnie przesądza, że: „Odpowiednio wójt, starosta lub marszałek województwa przyjmuje oraz przechowuje dokumenty z wyborów z terytorialnych komisji wyborczych, w sposób zapewniający ochronę tych dokumentów przed uszkodzeniem, zniszczeniem lub utratą oraz zapewniający ochronę danych osobowych znajdujących się w tych dokumentach przed nieuprawnionym ujawnieniem ”. Podobnie w § 11 ust. 1, według którego: „Po upływie terminu określonego w § 7 ust. 1 pkt 3, wójt, starosta lub marszałek województwa przekazują dokumenty z wyborów z terytorialnych komisji wyborczych dyrektorowi właściwej miejscowo delegatury Krajowego Biura Wyborczego ”.

Jak wskazują powyższe cztery fragmenty projektu Rozporządzenia, projektodawca nie bierze pod uwagę wprowadzenia do polskiego porządku prawnego od 31 stycznia 2018 r. Korpusu Urzędników Wyborczych. Zgodnie z zaprezentowanym wyżej art. 79 § 2 Kodeksu wyborczego, to nie wójt (burmistrz, prezydent miasta) odpowiada w obecnym stanie prawnym za przyjmowanie i przechowywanie dokumentów z głosowania i z wyborów, ale w większości przypadków urzędnik wyborczy, w tym przede wszystkim urzędnik wyborczy jest depozytariuszem dokumentów obwodowych komisji wyborczych. Minister Kultury i Dziedzictwa Narodowego nie ma tym samym możliwości wprowadzania odpowiedzialności i dodatkowych czynności w zakresie przechowywania dokumentów z wyborów na organ wykonawczy JST poza tymi, które unormował ustawodawca w Kodeksie wyborczym.

Jedynym przykładem zobowiązań w tym zakresie wójtów (burmistrzów, prezydentów miast) - i to będącym zapewne błędem legislacyjnym -jest przepis art. 314 § 3 Kodeksu wyborczego, który zakłada, że tylko w przypadku wyboru Prezydenta RP „drugie egzemplarze protokołów wraz ze wszystkimi dokumentarni z wyborów przewodniczący okręgowych komisji wyborczych przekazują wójtom oraz dyrektorom właściwych miejscowo delegatur Krajowego Biura Wyborczego ”. Z kolei np. art. 447 § 1 i 3 Kodeksu wyborczego przeczy całkowicie projektowanemu § 10 ust. 1 Rozporządzenia, ponieważ „Przewodniczący komisji wyborczej (dotyczy gminnej komisji wyborczej - przyp. MR) przekazuje niezwłocznie komisarzowi wyborczemu, w zapieczętowanym pakiecie, jeden

egzemplarz protokołu z wyborów wraz z protokołami głosowania w obwodach głosowania, w trybie określonym przez Państwową Komisję Wyborczą. („..) Pozostałe dokumenty z wyborów oraz pieczęć przewodniczący komisji wyborczej przekazuje w depozyt urzędnikowi wyborczemu" (art. 447 § 1 i 3 Kodeksu wyborczego).

Zakres współdziałania urzędnika wyborczego z organem wykonawczym JST powinien być uregulowany w porozumieniu zawartym z Krajowym Biurem Wyborczym. Tam powinny znaleźć się również wskazania obejmujące przechowywanie dokumentów z głosowania i z wyborów w siedzibie danej JST, koszt obsługi tego zadania itp. Trudno, bowiem wyobrazić sobie, że to urzędnik wyborczy będzie musiał samodzielnie wykonać całość działań obejmujących przechowywanie licznych materiałów wyborczych.

Biorąc pod uwagę powyższe, przedstawiony projekt Rozporządzenia nie może być procedowany bez usunięcia zapisów niezgodnych z prawem, przede wszystkim odpowiednimi zapisami Kodeksu wyborczego. Zaprezentowana wersja dokumentu nakłada, nieprzewidziane ustawą, obowiązki na JST.

Warszawa, 25 maja 2018 r.

Prezes
Związku Miast Polskich
Zygmunt Frankiewicz